

Megjelenik szombaton délelőtt.

Előfizetési díjak:

Egy évre ..... 6.80 P
Fél évre ..... 3.40 P
Negyed évre ..... 1.70 P

Kéziratokat nem adunk vissza

Felelős szerkesztő:
Dr. BOGYAY KÁLMÁN

ZEMPLÉN

POLITIKAI LAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Vármegyeháza

Telefonszám: 22.09

Hirdetési díjak:
Hasábmillimétersoronként
10 fillérFelelős kiadó:
BALLA JÁNOS

Heti szemle

Külön kis világ

Kállay Miklós miniszterelnök lilafüredi beszédében egy előkelő külföldi vizügi szakemberről emlékezett meg, aki annak idején nálunk az öntözésügyet tanulmányozta. Ez a szakember megcsodálta a magyar földet s azt mondta, hogy ő még ilyen földet sehol nem látott, hiszen ennek minden közhajítványra más és más a talajtani képe. A sziket homok váltja fel, majd megint agyagos, a vizet áteresztő talaj pedig vizet át nem eresztővel váltakozik. De méginkább csodálkozott, mikor megcsodálta az alföldi tanyarendszert. Azt mondta, ő még ilyen individualizmust nem látott. Nem is értette, hogyan akarják ezt a tanyai népet tömöríteni, társulatokban, szövetkezetekben összehozni, egységes termelésre szoktatni, hiszen itt minden ember külön kis világ, minden tanya külön autarchia.

Amikor a külföldi szakember ezt mondta, Kállay Miklósnak — amint lilafüredi beszédében is kijelentette az volt az érzése, hogy ez az idegen a magyar nép és a magyar föld hű rajzát adta meg, megrajzolta a magyar föld sajátos képét és a magyar embernek minden más nemzetbeliől eltérő lelki akaráját. Olyan képet vázolt tehát ami lyent a miniszterelnöknek jobban és alaposabban aligha ismerhet valaki. Hiszen ennek tökéletes megismeréséhez olyan családja kell, amely mélyen gyökerezik ebben a különös magyar földben, sarjai pedig ugyancsak ezen a földön éltek a maguk sajátosan magyar életét, amely bizonyos mértékig csakugyan ma is külön kis világ, külön kis autarchia.

Am ennek a külön kis egyéni világának zártságát már a nemzet történetének kezdetén, a honfoglalás idején megbontotta és ha le nem is rombolta, de kapukat nyitott rajta a nemzeti egységnek az a felismerése, amely évszázadok során kötelelességtudattá izmosodott. Az egyéni elzárkózottság kőfalán az első kaput tulajdonképpen még a vérszerződés nyitotta, az a történelmi esemény, amikor a hét vezérek Árpádot pajzsukra emelték és egy vezért állítottak a hét törzsből álló nemzet élére, hogy azt egységessé, erőssé kovácsolják össze.

Azóta minden elemi veszély, a portán kitört tetőtűz bizonyítja, hogy azoknak segítségére vagyunk utalva, akikkel sorsközösségben élünk, azokkal komoly időkben vállalva kell küzdenünk, hogy eredményt érjünk el. Ott van az egyéni elzárkózottság büszke birodalmának határa, ahol a közösség érdekköre kezdődik.

Igaz, hogy erről sokszor megfeledkezett a magyar. De valahányszor megfeledkezett, meg is bűnhődött érte. Megbűnhődött Muhinál, mert nem állott egységesen Béla király oldalán a tatárok ellen, megbűnhődött Mohácsnál és megbűnhődött 1918-ban. Az utóbbi és megbűnhődött 1918-ban. Az utóbbi keserű izét még érezzük, akkor szerzett sebeink még nem gyógyultak be. Nincs is ma már józanul gondolkodó magyar, aki ne tudná, hogy egyéni külön kis világunkat csak addig élhetjük, amíg onnan a közszemből nem szólít. De tudja mindenki azt is, hogy ez a külön kis világ egy nagyobb, egy hatalmasabbnak szerény alkotó része. Rész és egyetemes magyar világnak. Rész és egyetemes magyar világnak. Rész és egyetemes magyar világnak. Saját portánkon akkor élhetünk magyar életet, ha saját hazánkban biztosítva van a magyar nemzeti élet.

Ezért siet minden magyar a gátra akkor, amikor hazáját fenyegeti akár külső, akár belső veszedelem.

A pataki Move fennállásának negyedszázados évfordulója

Vitéz Fáy István dr. főispán és Szabó Zoltán dr. országgyűlési képviselő nagy beszéde — A vér és a könny forrásaiból született a Move — Magyar egységet, testvériséget, puritán közszellemet!

Huszonöt esztendővel ezelőtt a legnehezebb és legválságosabb időkben alakult meg a jobboldali magyarság erős szervezete: a Move. A körje tömörült maroknyi csapat olyan hatalmas erkölcsi és társadalmi erőt képviselt, hogy meg tudta állítani a pusztulást, megszüntette a forradalmi hangulatot, felszakította a közönyt és a romok felett új, nemzeti és vallásos életet kezdett.

Ennek a nagyjelentőségű negyedszázados évfordulónak a napján, január 23-án az ország valamennyi Move-szervezete bensőséges ünnepséggel áldozott a hazáért mindenkor becsülettel vállalt Move eszmének. Zemplén vármegye területén a Move sárospataki szervezete rendezte meg ezt a jubileumi diszközgyűlést, amelyen igen nagy számban vettek részt nemcsak Sárospatakról, hanem Sátoraljaujhelyről is. Megjelent azon vitéz Fáy István dr. főispán is, aki eddig is a legteljesebb odaadással segítette vármegyénkben a Move gondolat megvalósítását.

A magyarság és a kard

A lelkeshangú diszközgyűlés a Move-induló hangjaival kezdődött a közszegháza tanácstermében, amelyet egy hetven tagú énekhar adott elő Tóth Károly tanítóképző intézeti ének és zenetanár vezetésével. Ezután Szabó Zoltán dr. országgyűlési képviselő, a sárospataki Move elnöke tartotta meg színesen megírt, gondolatokban gazdag ünnepi beszédét. Hangoztatta ebben, hogy a Move a vér és a könny forrásaiból született, mert a Move gondolat mindenkor első-sorban honvédelmi gondolat volt. Árpád kardja szent szimbólum lett és azóta a magyarság és a kard mindig egymáshoz tartoznak. Ezt bizonyítja történelmünk minden mozzanata, s nemzeti életünkben akkor szakadtak ránk a megpróbáltatások, amikor a meggyengült magyar öklökből vagy kiszorították a kardot, vagy pedig belső viszálykodás következtében maga a magyar vesztette el.

A Move azonban nemcsak karddal szolgálta az elmúlt negyedszázad alatt ezt a honvédelmi gondolatot, hanem a

dallal, művészettel, irodalommal és a sporttal is. Ezek a békés idők békés fegyverei, de ha megnehezülnek felettünk az idők, akkor magát a kardot kell elővennünk és keményen marokra szorítanunk.

Részletesen ismertette ezután dr. Szabó Zoltán azt a huszonöt esztendőt, amelyet a sárospataki Move a végvári levették szellemében eltöltött. A lelkes pataki Move tagok puskával, ijával, vitorlázó repülőessel, uszással és a sport sok más ágával is szolgálták a megalkuvást nem ismerő Move-szellemet, amely mindig az egyetemes, tiszta magyar szellem megerősítését is jelentette. Zemplén vármegye társadalmi halás a sárospataki Move-nek ezért a lelkes odaadással végzett munkáért.

Életet vagy halált jelent a háború

Egy repülő levante szavala után került sor a kitüntetések átadására. A társadalom minden rétegéből megjelent nagyszámú közönség lelkes ünneplése közben jelentette be Szabó Zoltán dr. elnök, hogy az országos Move központ vitéz dr. Fáy István főispánt az egy-születben végzett kiváló munkájának elismeréseképpen aranyozott hűséggyűrűvel tüntette ki.

Szünni nem akaró eljenzés közben emlékedett szölszra vitéz Fáy István dr. főispán, s beszédében a magyar egység, testvériség és puritán magyar közszellem megteremtésének szükségességét hangoztatta. Ez a magas kitüntetés ösztönző erőt ad neki, hogy továbbra is lankadatlan erővel dolgozzék a magasztos Move-eszmének a gyakorlati életben leendő megvalósításáért.

— Háboruban vagyunk — mondta beszéde további során — életet vagy halált jelentő háboruban. A veszély, amely napról napra közeledek határaink felé, nemzeti, családi és egyéni szempontokból egyaránt ostromol bennünket. Ha valamikor, akkor most minden embernek meg kell értenie Kállay Miklós miniszterelnök gondolatát, hogy minden ember a gátra, mert csak így tudunk

összefogni a ránkzuduló külső és a bent feltörni akaró vadzvek ellen.

Példákkal ismertette ezután azt a veszélyt, amely kelet felől fenyegeti a magyarságot. S mint a trianoni megpróbáltatásokból az isteni gondviselés kegyelméből a legelső magyar ember bölcsessége kivezetett bennünket, ugyan-ugy kell biznunk ezután is az összefogásban, sziklaszilárd egységben rejlő magyar erőben. Hogy pedig ezek az erők kifejlődhessenek, minden magyar-nak fel kell készülnie társadalmi különbség nélkül a nagy magyar eszmék szolgálatára.

A magyar egység szolgálata

Minden magyar ember számára kötelező célkitűzésként szabta meg azokat a konkrét feladatokat, amelyeket szem előtt kell tartanunk ezekben a súlyos időkben. Első ezek közül a magyar egység szolgálata józan, okos, keresztény nacionalista szellemben. Meg kell teremtenünk a megalkuvás nélküli, puritán közszellemet, elsősorban a saját személyes példamutatásunkkal. Ez pedig azt jelenti, hogy a legnehezebb áldozathozatalt, lemondást is vállalnunk kell ha a szükség úgy kívánja. Végül ki kell építenünk az ösztinte, testvéri érzést magyar és magyar között és ápolnunk, fejlesztenünk kell a katonás közszellemet.

Ez az az út — fejezte be nagyhatású beszédét a főispán, amelyik egyedül biztosíthatja fennmaradásunkat és létünket. Ezért adjunk hálát az Uristennek, hogy ezen az uton eddig megtartott bennünket és imádkozzunk hozzá, hogy örizen meg az elkövetkező megpróbáltatások idején is.

Átadják a kitüntetések

Percekig lelkesen ünnepelte a közönség vitéz Fáy István dr. főispánt beszédének befejezte után. Ezután a főispán az országos elnökség díszes kitüntéseit a sárospataki és sátoraljaujhelyi Move leghűségesebb tagjainak. Az országos sportközpont diszjuszvényét kapta Falhys Ferenc főtitkár, ezüst hűséggyűrűt kaptak: vitéz Asbóth Aladár, Boda Béla, vitéz Füzessery Sándor, Kolozs Richárd, dr. Kostenszky László, Murin Miklós, Tóth Bertalan, sárospataki és Kúsztel Ernő, sátoraljaujhelyi Move-tagok. Diszoklevelet kaptak: Bálint Ferenc, Bódy István, Kazup Mihály, Kerékgyártó József, Mózes József, Nyitray Károly, Porubszky Sándor, Priacsák Sándor, Révhegyi Lajos, Sebeők József, Szűcs Imre sárospataki, továbbá Gösswein Lajos, Schmidt Géza és Werner László sátoraljaujhelyi Move-tagok, s elsőosztályú ezüstérmét kapott dr. Barna Géza, a sátoraljaujhelyi Move lövészsakosztályának volt elnöke.

A mindvégig lelkes hangulatu diszközgyűlés a Himnusz eléneklésével ért véget.

Ross Zsigmondné temetése

Nemes Koss Zsigmondné, szül. fűvesi Fűvessy Iona temetése január hó 26-án folyt le igen nagy részvét mellett Tápószecsdön, ahol a gyászszertartást Dankó Mihály esperes-plébános vezézte, miután előzőleg január 22-én Sátoraljaujhelyben Vissi Ernő r. k. lelkész szentelte be a sokat szenvedett sátoraljaujhelyi uriaaszonyrak, Koss Zsigmond dohánygyári osztályvezető feleségének és Koss T. Zsigmond jogszigorló, lapunk munkatársa, valamint testvérei édesanyjának földi maradványait.

Ujabb tájékoztató az 5 holdon aluli igénybevett szőlők értékesítéséről

Több oldalról beérkezett érdeklődésre tekintettel a Zemplén vármegyei Közföldügyi Szövetkezet vezetősége szíves figyelmébe ajánlja a pályázni óhajtoknak az alábbiakat.

Előfordul, hogy a már korábban közölt pályázati hirdetésben felsorolt ingatlanoknál feltüntetett telekkönyvi, helyrajzi számok és a terület nagysága, valamint a művelési ág nem teljesen azonos a tényleges helyzettel. Ennek az a magyarázata, hogy a földművelésügyi miniszter véghatározata, — amelynek adatai alapján a hirdetésny közlé lett léve, — a telekkönyvi és a kataszteri birtokívek adatai alapján lett kiadva. Mivel pedig a telekkönyvezések már évtizedekkel előbb történtek, sok esetben előfordulhat, hogy a mai tényleges helyzet eltér a régebbi telekkönyvi állapottól. (Pl. szőlőterület időkben parlaggá vált, vagy más terület szőlővel lett beültetve stb.) Előfordulhat az is, hogy az időkben történt tulajdonos változás, vagy az ingatlan megosztása valami okból kifolyólag a telekkönyvben valami okból kifolyólag a telekkönyvben feltüntetett terület a valóságban esetleg

kevesebb. Felhívjuk ezért az érdeklődők figyelmét, hogy ajánlatuk megtétele előtt saját érdekükben nézzék meg a telekkönyvet és ajánlatukat ennek figyelembevételével, az ott megjelölt telekkönyvi és helyrajzi számok alapján tegyék meg, ajánlati összegüket pedig ugyancsak a telekkönyvben szereplő terület nagysága szerint arányosítsák. Bár az ingatlanok odaitétele szigorúan a telekkönyvi állapotnak megfelelően fog megtörténni, mégis ajánlatos előzőleg pontosan tájékozódni az ingatlan adatai felől, mert az időkben történt változásokért és esetleges sajtóhibákért a felelősséget nem vállaljuk.

Ugyancsak több oldalról érkezett érdeklődésre közöljük, hogy a bánatpénz 10 %-át nem az ajánlott összeg, hanem a hirdetésben feltüntetett legkisebb vételár után kell kiszámítani. A bánatpénz Zemplén vármegyei Közföldügyi Szövetkezet 52.455. sz. postatakarékpénztári csekk számlájára fizetendő be. Felhívjuk még az érdeklődők figyelmét arra, hogy ajánlatukat feltétlenül kettős borítékba helyezték el, mert ellen esetben a pályázati ajánlatot figyelmen kívül kell hagynunk.

Magas kitüntetések a kassai egyházmegyénél

Dr. Madarász István kassai püspök előterjesztésére a kassai székeskáptalanban a következő előléptetések történtek: Nagyprepost lett dr. Pfeiffer Miklós, — olvasókanonok: Tost Barna, — éneklőkánonok: Payer Ferenc volt sátoraljaujhelyi püspöki helynök, — órkanonok: dr. Wick Béla, — székesegyházi főesperes: dr. báró Vécsey József Aurél volt sátoraljaujhelyi püspöki helynök irodaigazgató, — idősebb mesterkanonok: Cselényi István, — második mesterkanonok: Braun László Zemplén vármegye főesperese, pápai kamarás tarcali plébános és harmadik mesterkanonok: Link Imre hejcei esperes-plébános, volt sátoraljaujhelyi káplán lett.

A zempléni tanítók példaadása

Zemplénvármegye Általános Tanítóegyesületének választmányja január 24-én Sátoraljaujhelyben gyűlést tartott, melyen *vitéz Halay János* tokaji felügyelő-igazgató, egyesületi elnök ismertette a tanítószágot érdeklő időszerű kérdéseket.

Hálával és kegyelettel emlékezett meg azokról a karitásokról, akik a harctéren életüket áldozták a hazáért. Javaslatára a választmány elhatározta, hogy az egyesület pénztárába befolyt tagdíjakból segélyezi azokat a tanítócsaládokat, akik a háboruban elvesztették a kenyérkereső családfőt. Ily módon azonnal 200 200 P-t folyósított Marczay János monoki rk. és Pál József tiszlacsi tanító árván maradt családjának. A beérkező tagsági díjakból további segélyeket oszt szét hasonló célra.

De részt kíván venni a zempléni tanítóság az ország teherviselésének megkönnyítésében is. Ezért az elnök javaslatára elhatározta, hogy a tanítói jóléti intézmények céljára tartalékolta Kolumbán Lajos és dr. Tomcsányi Boldizsár féle alapból 2.200 P.-ért buzakötvényt vásárol.

A zempléni tanítók e cselekedetükkel példát mutattak arra, hogyan kell a társadalom minden rétegének munkálkodnia abban, hogy úgy az egyetemes nemzeti, mint a kari érdekeket saját kebelükben is szolgálják. M. J.

Makói dughagyma

előnyös feltételek mellett azonnal vagy későbbi szállításra kérjen ajánlatot. Azonnal szállítunk 1943. évi termést garantált csiraképes hagymamagot, petrezselyem magot, sárgarépa, uborka magot, cékla magot, retek magot, saláma magot 1 kg.-ként utánvétellel ab. Makó 10 kg.-os magvak rendelésénél 5% ár engedményt nyújtunk.

STUHL ÉS TÁRSA, MAKÓ

Egyhetes tejgazdasági tanfolyam Sátoraljaujhelyben

A Tejtermelők Országos Szövetsége a Zemplénvármegyei Állattenyésztő Egyesület közreműködésével január 31-i kezdettel egyhetes tejgazdasági tanfolyamot rendez Sátoraljaujhelyben, a Zemplén megye területéről jelentkezett nagyszámú kis tejtermelő gazda részére, a szarvasmarhatenyésztési, tejtermelési és értékesítési ismereteik gyarapítása céljából.

Hétfőn éleslövészet lesz Gyopáros környékén

A sátoraljaujhelyi m. kir. honvéd állományparancsnokság közli: a sátoraljaujhelyi helyőrség csapatai 1944. I. 31-én Gyopáros községtől keletre elterülő legelőn éleslövészetet tartanak. Veszélyeztetett terület: a Céke község felé vezető műút és a Deszkás hegy déli és keleti lejtője közötti legelő illetve erdőrészlet.

Ezúton hívjuk fel az érdekeltek figyelmét arra, hogy e területen a fent jelzett napon ne közlekedjenek, a veszélyeztetett területen és környékén szükséges munkáikat halasszák el, s az őrk utasításait, saját érdekében is szigorúan tartásuk be.

ADY

(bk) Az elmúlt héten emlékezett meg az egész magyar sajtó, a magyar rádió és az egész magyar társadalom Ady Endrének, a huszadik század egyik legnagyobb költője halálának 25 éves évfordulójáról.

1919. januárjában utazott el örökre az illés szekerén minden idők egyik legnagyobb magyar költője, hogy örökre éljen minden magyarok lelkében.

Ady nemcsak új tartalmat, új formát, új gondolkodási és érzelmi képzeteket adott korának. Több volt mint költő. Próféta volt és ő volt maga a nemzet felriadt lelkiismerete. Felrázta a magyarságot multszázadi közönyéből és fekete véres mondatokkal mutatott rá arra, hogy másképp kell történnie annak, ami eddig történt, ha nem akarunk elveszni a népek nagy süllyesztőjében.

Ady az univerzális költő nem cifra szavakban és hangzatos szövegekben volt magyar, hanem fizikai valóságában és életének minden megnyilvánulásában.

Mennyi keserűség és fajtája iránti szeretet van azokban a soraiban, amikor a délibáb ősről ír a köd városban

aki a száztornyú köd-város előtt strázsál vad kevélyen és nem akarja meghallani a messzelátó zseni jalkiáltását: „Jaj szétszakad mindjárt ezer rongyra!”

Petőfin kívül nincsen magyar „költő”, aki ennyi féltő aggodással szíven viselte volna a magyar ugar kérdéseit, mint a Hortobágy poétája, aki a világ minden más táján szent dalnok lett volna, de itt mégsem érhetett el életében az Oceánig. Mert száz átok fogta a vérért és gátat turt fel ezer vakond, a ködevőknek, magyarkodóknak, félig élőknek nem volt elég magyar a Dévénynél betört üstökös, aki pedig mint fel dobott kő hullott vissza mindig arra a földre, amelyből vételett.

Ady Endre 25 éve halott, illetve halhatatlan. Csak hódolat illeti már meg őt és nem bírálat. Tíz verses kötetet beszél helyette a mai magyarságnak és az elkövetkező évszázadok magyarságának. Ifjú szívekben él tovább, hiába törnek életére „vén huncutok és gonosz ostobák,” mert élete valóban milliő gyökerű.

Filléres matinékat rendeznek az ujhelyi színházban

Régi kedves tervének megvalósítására készült Sátoraljaujhely város népművelési bizottsága. Vasárnap délelőtti órákban a város legkevesebb tehető rétegei számára *magasszínvonalú filléres matinékat* akar rendezni a színházban, hogy ezáltal azok is hozzájussanak az irodalom és művészet szépségeihez, akik eddig anyagi okok miatt nem részesülhettek azok szívet-lelket nemesítő hatásában.

A népművelési bizottság elkészített terveit ezeken a *filléres matinékon* neves írók és művészek lépnek fel, akik egy-egy előadásukkal, felolvasásukkal, hegedű- vagy zongoraszámukkal gyönyörködtetnek a színház közönségét. A másfélórás műsoron egy-két

nevelőhatású filmet is bemutatnak, de lepergetik a *legfrissebb híradókat* is. A bizottság mindenkor úgy állítja majd össze a műsort, hogy a bemutatásra kerülő egyfelvonásokban, énekszámokban és szavaltatokban a helybeli műkedvelők legkiválóbb tagjai is szerephez jussanak.

Hétfőn egyébként a népművelési bizottság *Váró* Indár dr. polgármester előnkklésével ülést tart és azon *Bence* András vármegyei népművelési titkár ismerteti fogja a filléres matinék tervezését, hogy aztán *február közepe táján* már meg is kezdődhessenek a nagy érdeklődéssel várt előadások.

100.000 pengős kárt okozott a sárospataki üzleti tűz

Hatalmas tűz támadt vasárnapra virradólag Sárospatakon Kiss György nagykereskedőnek a Hungária szálló épületében levő üzletében. A korreggeli órákban a járőrelők arra lettek figyelmesek, hogy az üzlet redőnyei alól és az ablakból *sűrű füstfelhő gomolyog ki*. Azonnal telefonáltak a tulajdonosnak és a tűzoltóknak, akik teljes készültséggel kivonultak, de még így is többórát megfeszített munkájukba került, amíg a veszedelmes belső tűz továbbterjedését meg tudták akadályozni.

A tűz a hajnali órákban keletkezett. Az üzlethelyiségben *nagyon elszaporodtak az egerek* és a feltevés szerint azok egy nagyobb csomag gyufát lesöpörhettek és az ütődés következtében lobbantott lángra a gyufa és ettől foghatott tűz a közelben felhatalmozott

sok áru cikk is. Mire a tűzoltók befejezték munkájukat, az üzletben tárolt élelmiszereknek közel hatvan százaléka elpusztult csaknem százezer pengő értékben.

Sulyosítja a helyzetet ez a körülmény, hogy az elpusztult áruk között igen sok kiosztásra váró *népélelmezési cikk is volt*, s így Sárospatak közzelátása is érzékeny kárt szenvedett. A vizsgálat még folyik.

A tűzoltásánál a sárospataki tűzoltóság kitüntette magát. Forgács József törzstüzemester irányításával két óra alatt elfojtották a veszedelmes bolti tüzet, melynek oltásánál a leventék is, különösen Jaskó János, Gál Károly, Szendrei István, Csató János és Klima János derekasan tevékenykedtek.

Szellemidézés a régi szerkesztőségben

A Zemplén régi évfolyamainak kötetei hevernek szanaszét a szerkesztőségben. Kint 1944-et írnak a naptárok, de itt bent most 1870-ben vagyunk. Dr. Bogyay Kálmán jelenlegi felelős szerkesztő vezeti a szellemidézést és szemben vele a 81 éves Schmidt Lajos bácsi ül, a Zemplén legrégebb élő munkatársa. És... dalol a mult.

HARMADIK RÉSZ

Éhler Gyula korszaka 1893—1916 ig Ady ujhelyi szellemi rokona

Boruth Elemérnek, a Zemplén nagy alapítójának 1886-ban bekövetkezett elhunytá után őzv. Boruth Elemérné volt a Zemplén kiadója, szerkesztője pedig Dongo Gyárfás Géza, a későbbi tudós főlevéltárnok.

őzv. Boruth Elemérné 1893. június havában Budapestre költözött és a lap

tulajdonjogát Éhler Gyula gyógyszerészre ruházta, aki aztán a Zemplén fejlesztésének további jelentős korszakát vezette be és a legnagyobb dicsőretre méltó lelkes buzgalommal fejlesztette a Zemplén szellemi és anyagi tekintetben egyaránt arra a magas színvonalra, melyre a lap az első világháború előtti időkig egyre emelkedett megbecsülésben és népszerűségben.

1893. nyarától tehát Éhler Gyula a lap tulajdonosa és kiadója. Dongo Gyárfás Géza pedig 1886. szeptember 5-ike óta felelős szerkesztője a lapnak és az is maradt, több mint 15 éven keresztül 1902. február 25-ig, amikor megható bucsút mondott a lap hasábjain.

Dongo Gyárfás Géza felelős szerkesztése és Éhler Gyula felelős kiadása

mellett érkezett el a Zemplén 1894-ben első negyedszázados évfordulójához.

A 25 éves jubileum alkalmából a Zemplén 20 oldalas díszes ünnepi számot adott a „sajjhelyi árvaház” javára 1 koronás árban. A jubileumi szám kilencven külmunkatárs fényképekkel díszített cikkeit és verseit hozta. A lap első oldalán a következő mottó állott: „A mult hatalmunknak egyik eleme”. Az *akkori munkatársak közül* Lehoczky Sándor ny. törvényszéki elnök, dr. Székely Albert ügyvéd, Ambrózy Ágoston táblabíró, Buza Barna v. miniszter megérték a 75 éves jubileumot. Isten éltesse őket a 100-ikig.

A régi jó békebeli nagy Zemplénvármegye szellemi, erkölcsi és anyagi bősége sugárzott az *akkori* Zemplén hasábjairól, mely fejlődésének újabb magaslatához ért 1896-ban a Millenium napsugaras hónapjaiban, Parnói Molnár István főispánsága és Matolai Etele alispánsága alatt.

1902. február 22-én egy új triumvirátus vette át a Zemplén szerkesztését ifj. Meczner Gyula főszerkesztő, Biró Pál felelős szerkesztő, a későbbi sajtófőnök és dr. Hám Sándor főmunkatárs piarista tanár.

Éhler Gyula természetesen továbbra is kiadótulajdonos maradt és az is volt a későbbi időben, még akkor is, amikor 1912-ben megnyitotta a jelenleg is megélvő Szent Antal gyógyszerterát.

Éhler Gyula 1893-tól 1916-ig volt felelős kiadója és éveken keresztül felelős szerkesztője a Zemplénnek és ezzel őt Boruth Elemér és Dongo Gyárfás Géza után a Zemplén harmadik korszakot jelentő vezérégyéniségének nevezhetjük.

Már ebben az időben egyik legtehetősebb tagja volt a Zemplén szerkesztőségének *Németh Pál*, a huszadik századbeli Zemplénvármegye egyik legeredetibb és legtermékenyebb újságíró-költője, akinek rendszeresen megjelent ujhelyi krónikái az akkori társadalom által mindig nagy érdeklődéssel várt szellemi nyencfalatok voltak. Nagyon szépek voltak a menyasszonyához, Hlavathy Jolánkához írott zengő ritmusú költeményei.

Élete és működése sok tekintetben kortársára, Ady Endrére emlékeztet, akinek ragyogó napja akkor kelt fel Erdély felől. Persze Németh Pál szegény, mégiecsak zempléni volt! Tehetsége szárnyalásának nem Nagyvárad és Páris, hanem a ronyvpartii szűk kis Ujhely adott keretét. Annál nagyobb azonban a mi szemünkben Németh Pál alakja, aki Ujhelyben főfoglalkozásként merle vállalni a zempléni költő és újságíró háládatlan szerepét és halálös szerelemmel szerette ezt a várost, mely az ilyen szerelemet oly végtelen kevés megértéssel „jutalmazta”.

A Zemplén ebben az időben sokat foglalkozott várospolitikával, hiszen Ujhely városa 1902-ben lett rendezett tanácsú város, amikor 1514 háza volt a városnak, lakosainak száma pedig 16.890, ma 18.427 tehát 44 év alatt a város 1500 fővel szaporodott csak, amiben természetesen nagy része van a trianoni gy visszaesésnek. Ebben az időben nyit meg az addigi felekezeti temetők helyett a köztemető a város vé én, melyet akkor még Handzsigónak neveztek (oroszosan: városvége) Akkor még ezen a környéken meg volt a Szarvas-kert az Egri féle műmalommal.

Mellékesen megjegyezzük, hogy ebben az időben már javában működött az 1898-ban megalakult a Felsőmagyarországi Hírlap, melynek vezető alakjai abban az időben Matolay Etele és Buza Barna voltak. Kiadótulajdonos: Landemann Miksa és társa. A Zemplén és a „Felsőmagyar” nagy politikai csatái színt és életet vittek bele Ujhely életébe.

1903. év elején gróf Hadik Béla főispánsága és Dókus Gyula alispánsága alatt dr. Szirmay István lett a Zemplén felelős szerkesztője, a szerkesztőség többi tagjai továbbra is megmaradtak 1904. augusztus 2-án dr. Szirmay István vármegyei tiszti főügyészé történt megválasztása miatt átadta a lapot Molnár János orvosnak, mert mint vezércikkében írta, a Zemplén felelős szerkesztőjével szemben is független akart maradni. Az új Zemplén az 1867-es politikát hirdette.

(Folytatjuk)

Fizessen elő a „ZEMPLÉN”-re

MI UJSÁG?

Katalin

A Mennyei Gimnáziumból jelentést kapott az Ur! „Alyám, egy női tanerőre Szükség van mulhatatlanul...” És szólott az Ur a Halálnak: „Sjess fiam, a földre le És hozz egy kedves kis tanárnőt Gimnáziumunk részére. Olyat hozz, kinek lelke tisztá És szép éreneyektől ragyog, Mert akiket tanítani fog Tudod, mennyei angyalok!” És elszállott a zord Halál És meg is már, akinek int: (Oh, bucsuzni sem tudtam tőle!) Magával vitte Katalint... Angyal-lelkének ott örülnek A kis tanuló-angyalok, Az én szívem meg néma kinban Kislányom, utánad zokog...

Polányi Lajos

Az előtétítés kezdete: lakóházak 8 óra, járművek 9 óra. Vége: hajnali 4 óra.

— Gyertyaszentelő február 2-án Gyertyaszentelő Boldogasszony ünnepét őríti az egyház. — Az istentiszteletek időben azonosak a vasárnapiakkal. De 10 órakor lesz a gyertyák megáldása.

— **Kinevezések.** A földmivélsügyi miniszter Szkalák Lujza tisztviselőnőt, a zempléni vármegyei főispáni hivatal volt kitűnő gyors és gépirónóját miniszteri irodatiszté névezte ki. A pénzügyminiszter Lábos Endre kisvárdai forgalmi adóhivatali tisztviselőt, a zempléni vármegyei főispáni hivatal volt sokoldalú kiváló alkalmazottját II. oszt. adótitkárré nevezte ki. A kinevezések kiválóan érdemes volt zempléni tisztviselő munkájának elismerését jelentik.

— **A Légóltalmi Liga országos elnöki tanácsának elismerésével.** A Légóltalmi Liga országos elnöki tanács József főherceg elnöklésével dr. Váró Indárt, Sátoraljaujhely város polgármesterét és Arany Sándort a L. L. sátoraljaujhelyi csoport titkárárt a Légóltalmi Liga érdekében kifejtett eredményes, fáradhatatlan és példás működéséért dicső elismerésben részesítette.

— **Kinevezés.** A Kormányzó Ur Ó Főméltósága az Országos Magyar Királyi Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola tanári létszámában Bősörményi Nagy Béla a VII. fizetési osztályba sorozott főiskolai rendes tanárnak a VI. fizetési osztály jellegét adományozta.

— **A községi közszolgálat köréből.** Zempléni vármegye alispánja Kükemezy József segédjegyzőt Ladamóc-ról Bodzásujlakra, Magyar László segédjegyzőt pedig Bodzásujlakról Ladamócra helyezte át, a nagyrozvágyi segédjegyzői állásra pedig Krupla Bertalant nevezte ki.

Négy polgárit végzett keresztény lány azonnal elfoglalna bármilyen irodai állást.
Postára kisegítőnek is elmenne. Cim a kiadóhivatalban.

— **Halálozás.** Tokaji Istvánné 37 éves korában Budapesten meghalt. Szerdán temették el Felsőjózán. Az elhunytban Orosz Barna színház igazgatója, a sátoraljaujhelyi Vigadó volt bérleje testvérhugát gyászolja.

— **Uj lap Sátoraljaujhelyben.** A m. kir. miniszterelnökség új sátoraljaujhelyi lap megjelenését engedélyezte. A lap címe: **Zempléni vármegyei Reformátusok Lapja.** Felelős szerkesztője dr. Nagy Sándor Béla ref. lelkipásztor, felelős kiadója pedig Koss Zsigmond. A lap havonként egyszer jelenik meg. A most engedélyezett lap a régi **Világosság** helyett jelenik meg.

Butorozott szép szobát keres házaspár elsejere. Cim: Sátoraljaujhely, Kossuth L.-u. 63. sz.

Nagyobb családi házat megvételre keresek.
Ajánlatokat a kiadóhivatalba kérek.

Elfogták a borházak betörőjét

Kapitányságunk detektív csoportja **alapos nyomozás** után elfogta ifj. Csádkó Gyula sátoraljaujhelyi lakos fiatalembert aki az elmúlt őszi és téli folyamán a város környékén és a szőlőkben lévő, az őszi munkálatok befejezte után gazdátlanul hagyott préházakból különböző holmikát elloplott. Testvéreccsével a borházakat feltörték és így **Kocsis Ferenc, Bilanovics István, Perlaki Győző, Moskovszki István, Csicseri Orosz és Jakubcsó József** kárára függőnyöket, te-ritőket, ruhaneműket és más felszerelési tárgyakat ellopltak. A nyomozást a rendőrkapitányság a sauhelyi csendőr-örssel karöltve folytatta le és nyomozta ki a betörések részleteit. Csádkó Gyulát

a sauhelyi, testvéröcsét pedig a buda-pesti kir. Ügyészségen előzetes le-tartóztatásba helyezték és mindkettő ellen folyik a bünvádi eljárás.

Egy fiatal korú csavargó természetű le-ányt a rendőrkapitányság orvosi gyógy-kezelés végett a kórházba beutalt. Kór-házi ápolási ideje alatt részint a beteg-társaitól összeszedett holmikkal, részint pedig a kórházi ágyneműket, fehérne-műket összeszedve kb. 700.— P. értékű ingóságokkal a kórházból pár nappal ezelőtt megszökött. A **jó nyomozás** alap-ján vidéken elfogták és az összes ello-pott holmikát is biztosították. Az eljárás ellene folyamatban van.

— **Kifejezhetetlen nagy gya-szában megnyilvánuló** őszinte részvé-tekért ezután is köszönetet mond a Koss család.

— **Levente bábszínház kör alakult Ujhelyben.** A sátoraljau helyi Levente Egyesület bábszínház szak-osztálya alakuló közgyűlésén a követ-kező tisztikart választotta meg. Diszel-nők lett Karniss László igazgató tanító. Ifjusági elnök: Bacsó József, ügyvezető igazgató Varga László, titkár: Demján Péter, jegyző: Sima István, pénztárnok: Ádám Győző, kellekes: Olcsvári Zoltán. A Levente Egyesület bábszínház szak-osztálya szép eredményekre tekinthet vissza. Két nagy sikerű előadásán közel 1500 gyereket szórakoztattak s a tisztá-jóvedelem 200 P volt, amit a szorvány-magyarországi megsegítésére fordítottak.

Tingyen lakást és ellátást adunk annak a kisgyugdíjas özvegynek, vagy idős leánynak (akár ingósággal is), aki falun lakó tanítónő leányunk háztartá-sában munkálkodásával segédkezne. Ér-deklődni Tárceyknál Jókay ut 30.

— **Zemplén vármegyei Ka-zinczy Kör** pénteken tartotta ez évi első estjét a vármegyei háza disztermé-ben. Dr. Lukács József piarista tanár elnöki megnyitója után Mattyasovszky Kálmánné magyar költők verseiből szá-valt nagy ártérzettel. A közönség lel-kes tapsvihara többször újabb versek szavalására készítette a kitűnő előadót. Dr. Farkas Dénes piarista tanár Liszt rapszódját játszotta. Kitűnő zongorajátékát a közönség nagy tetszéssel jutalmazta, ezzel is kifejezésre juttatván azt, hogy máskor is szívesen fogadja a sokoldalú művész tanárt. Befezésül dr. Lukács József köri elnök oroszországi tanul-mány utjából olvasott fel érdekes rész-leteket.

— **Előadások mező- és szőlős-gazdák részére.** A Zemplén vármegyei Gazdasági Egyesület a mező- és szőlősgazdák részére az állami mesze-zési akció ismertetése céljából Sátoral-jaujhelyen a városháza tanácstermében február 3-án csütörtökön d. u. 4 óra-kor, Tiszakarádon 4-én pénteken d. u. 3 órakor, Sárospatakon 5-én szombaton d. u. 4 órakor a község házában előadást rendez, melyen dr. Sik Sándor kir. fő-vegyész, az Országos Chemiai Intézet kiküldötte tart előadást.

Eladó egy vörösréz fűrdő-henger tüzeltel résszel és ugyanott új, közép-boconádi álló kap-tárak kerettel felszerelve. Megte-kintelők Alsószolyomka 12. sz. alatt

— **Kérelem a Sátoraljaujhely munkaadóihoz.** Köztudomásu, hogy Sátoraljaujhelyben levente leány csapat alakult, sőt szépen működik is. Sajnos azonban még mindig nem elég nagy létszámmal. Ennek egyik oka, hogy a munkaadók nem akarják elengedni munkásnőiket a foglalkoztatásokra. Ez-után kéri az egyesület vezetősege mind-azokat, akiknek alkalmazottjuk a 10-19 éves korcsoportba tartozik, tegyék lehetővé, hogy munkavállalóik az egye-sületet látogassák, hiszen az egyesület-ben nyújtott jellemneveléssel és kultúra-fejlesztéssel értékesebbé vált alkalmazott munkája által ezért busás ellen-szolgáltatást kapnak. Vezetőségek.

Ügyes szakácsnőt

keres a sárospataki

Angolinternátus

Érdeklődni bármikor lehet az igazgatóságnál.

— **Pályázat gazdasági mun-kaügyi felügyelői állásokra.** A földmivélsügyi miniszter pályázatot hir-det gazdasági munkaügyi felügyelői álla-sokra. Pályázhatnak azok, akiknek főis-kolai végzettségük van és kellő szociál-politikai, gazdasági és munkajogi szak-ismeretekkel rendelkeznek. A pályázat részletes feltételeit a Budapesti Közlő ny január 16., 18. és 19.-én megjelent számai tartalmazzák. A munkaügyi felti-gyelők feladatkörébe tartoznak a gazda-sági munkások védelméről alkotott jog-szabályok végrehajtása és a munkaköz-veztetés tennivalói. A munkaügyi felügye-lők előadói a munkabérmegállapító bi-zottságoknak. Feladatuk továbbá a munkaerőkkel való tervszerű gazdálko-dás előmozdítása, illetőleg a rendelke-zésre álló munkaerők kihasználásának biztosítása.

Eladó 20 q balszalmával kevert babhéj a legtöbbet ígérőnek.

Ajánlatokat: Gyógynövénykereske-dés Sátoraljaujhely, Horthy Miklós-ter 28. címre február 5 ig kérünk.

— **Baromfitenyésztési tanfo-lyamok Zemplénben.** A földmi-velélsügyi miniszter a baromfitenyésztés fellendítése céljából Zemplén vármegye 10 községében baromfitenyésztési szak-tanfolyamot engedélyezett. A tanfolya-mok hathónaposak, eddig már Felső-remec, Széphalom, Legyesbénye, Ond, Bekecs, Ladamóc községekben tartották meg. Ezután sorra következik Borsod-kisfalud, Szezilong, Végardó és Szerencs. A tanfolyamok vezetője Blazsevác La-jos gazdasági felügyelő.

— **A görögkatholikus Négye-let segélyakcióját** az alábbi na-gyobb összegű adományok segítették elő: Magyar Nemzeti Bank fiókja 100, özv. Szabó Jánosné 100, Goidics Vilma 50, Nemzeti Hitelintézet rt. fiókja 40, Rel-városi Takarékpénztár 30, Hitelbank rt. 20, Damjanovich Ágoston 20, özv. László Ferencné 20, Pataky Ferenc 15, özv. Kurtyák Jánosné 11, özv. Jaczkó Gyuláné, Boksai Ilona, Csorba Gyuláné, és Onuska Miklós 10-10 P-t, s több 10 P-n aluli adomány melyből 22 is-kolás gyermek meleg ruhában, 28 pe-dig cipőben részesült s 75 szeretetsomag lett kiosztva. A fáradtságos munka Pa-taky Ferencné elnöknek érdeme.

Teljes szaktudással és jó bizonyít-ványokkal rendelkező

okleveles gépész

szeszgyárban, gazdaságban, malom-ban azonnali belépésre állást keres.

Cim: Kuffa János gépész, Alsóhenád Ungvári major, Pestmegye.

Almát szállítok 20 kg-os ládában brutto súly ab. Máramarosszi- get. I. rendű fajalma végyesen 60 P, II. rendű 50 P. Tisza Batul I. o. 65 P, II. o. 55 P. Utánvétellel, MEDGYESSY GYULA Márama-rosszsiget. Postafiók 13.

Munkás kitüntetések Patakon

Január 23-ikán vasárnap a sárospa-taki község házában bensőséges ünnepély keretében **vitéz Füzesséry Sándor** fő-szolgabíró **Bodnár József** sárospataki gazdasági cselédnek, **Májer János** her-cegkúti szőlő munkásnak és **Sikari Ko-vács Mihály** bodroghalmi malom mun-kásnak a földmivélsügyi, illetve ipar-ügyi minisztériumok által adományozott pénzjutalmakat és elismerő okleveleket.

A főszolgabíró beszédében kiemelte, hogy mindhárom munkás hosszú évti-zedeken keresztül hűségesen és becsü-letesen végezte a munkáját és mindig tanúságot tettek nemzeti érzésükről. Munkaadójukkal mindig a legteljesebb összhangban dolgoztak és példát mutat-tak munkás társaiknak.

Az ünnepségen résztvettek a kitüntet-teken kívül, családtagjaik, munkástár-saik, és az érdekelt előljáróságok kép-viselői és szépszámu közönség, akik jóleső érzéssel vették tudomásul, hogy az illetékes kormánykörök nem feled-keznek meg azokról a magyar munká-sokról, akik hosszú időn keresztül be-csületes és lelkiismeretes munkának voltak a példaadói.

Eladó 1 drb. 6/4 centrifugál szivattyu, 1 drb. du-gattyus szivattyu, 1 drb. 4 colos centrifugál bányá szivattyu, 1 drb. 2 HP egyen-áramu villanymotor, 1 drb. 3 tonnás flassenzug, 1 drb. 750 kg-os vasszer-keztető tolós mérleg, 1 gyári kemény rendes méretű téglából, 1 drb. vasesz-tergpad 3 m. hosszú, 1 drb. ígás sze-kér. Megtekinthető Weisz Nándor és Társa Királyhelmece.

VILLÁM HIREK

✂ A sárospataki községi közműve-lődési bizottság február 12-én tartja első műsoros estjét, s azt a finn test-ve-riség gondolatának szenteli. Az elő-adók között lesz Mailo **Tervonen** buda-pesti egyetemi rektor is.

♂ Rák István, Károlyfalva község ki-válója több évtizedes szolgálat után községi birói tisztségéről lemondott. Csütörtökön ünnepélyes képviselőtestü-leti közgyűlésen bucsúztatták, a azon Füzesséry Sándor főszolgabíró is meg-jelent.

○ A mezei nyul vadászatának idejét a földmivélsügyi miniszter január 31-ig meghosszabbította.

+ A kassai hadtestparancsnokság te-rületére Főző László királyhelmecei re-formátus lelkipásztort protestáns levente-lelkésszé kineveztek.

△ **Lengyel László** asztalosmester, a sátoraljaujhelyi önkéntes tűzoltótestület tűzmestere jan. 20-án estefelé a Diana-kerti Ronyvahidon elcsuszott és súlyos bordaroppanással került az orvoshoz.

□ A szerencsi társadalom orvosi bu-csúztatásba részesítette Szegedy Gyula máv. főintéző, szerencsi állomásfőnököt, akit Budapestre helyeztek át.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

K. Zoltán Saujhely. Anyagtorlódás miatt következő számunkban közöljük.

Figyelem!

Alabástrom, márvány, gipsz és egyéb anyagu disztárgyak javítását, illetve ra-gasztását szakszerűen végzem.

Szobai, vagy kerti disztárgyakat gipszből megrendelésre készítek.

KLEIN MIKSA
kőfaragó és betonos
Sátoraljaujhely, Árpád-u. 50.
(Hátul az udvarban)

SPORT

A MÁV-SAC az új év küszöbén

A Máv-Sac már harmadik éve szerepel az Nemzeti Bajnokság III. osztályában. Mindegyik évben ősszel a harmadik helyen végzett a csapat. Három évvel ezelőtt a bajnokság befejezésekor azonban a negyedik helyre csúszott vissza, míg tavaly megőrizte őszi harmadik helyét. Ez évben szép pontarányral és elég jó gólaránnyal került a harmadik helyre. Ime:

NB. III. osztály		
Kárpátaljai csoport		
1. Kassai Vasutas	10	61:15 20
2. MOVE Szabolcs	10	36:14 16
3. Máv-Sac	10	30:16 15
4. Beregszász	10	34:19 14
5. Alberttelep	10	19:18 12
6. Aknaszlatina	10	16:26 8
7. Királyháza	10	13:31 7
8. Miskolci MOVE	10	14:22 6
9. Nagyszőlős	10	15:26 6
10. Csapi Máv	10	16:35 5
11. Nyiregyházi VSC	10	13:45 2

Tizenkilenc játékos játszott ősszel, akik közül csak Ujj, Tiszolczi I. és Csabai játszott minden mérkőzésen. Elég kevesen játszottak tehát állandóan a csapatban. A játékosok szereplésének aránya szerint ez a sorrend (zárójelben van az a szám, hogy ki hányszor szerepelt az NB. csapatban): Ujj, Tiszolczi I., Csabai (11), Lesnyik (10), Moldovány, Mester (9), Gergely (8), Horgonyi, Pétró (7), Goffa, Szolnoki (6), Szerviczki (5), Weber, Juhász, Tiszolczi II., Zalavári (4), Gyöngyösi (2), Szabados és Győr II. Imre (1) mérkőzésen szerepelt az NB. III. csapatban. A játékosok közül a gyakoribb szereplést különböző okok akadályozták. Így Tiszolczi II. már az ötödik mérkőzésen súlyos lábsérülést szenvedett. A fiatal Pétró kitűnően megállotta a helyét az I. csapatban, úgyhogy a negyedik mérkőzésétől kezdve állandó játékosa maradt a Máv-Sac I. csapatának. Különös öröm volt a szurkolóknak Gergely kitűnő játéka is.

Ha a vezetőség több állandó játékos tudott volna szerepeltetni, akkor könnyen a kassai vasutas csapat szorongatója lehetett volna a második helyen. Ezt azonban tavasszal kell pótolni. Sürgősen csatasorba kell állítani Mihalczót is, az ungváriak volt kitűnő középcsatárát. Örömmel számolhatunk be, hogy az agilis vezetőség Radnóthy János állomásfőnökkel és Kerényi István vezénylőistával, továbbá Gergely István intézővel az élen, — a téli szünet alatt is serényen dolgozik és több igazolással erősíti tavaszra ugyaz az I., mint az ősszel elég gyengén szerepelt II. csapatát. Visszaigazolta többek között Kelecsényit a Dunakeszi Magyarság NB. II. csapatából. Szó van továbbá egy NB. I-es játékos megszerzéséről is, azonkívül több ifjúsági játékosal erősíti meg eléggé gyenge csapatát.

Ha ezek az erősítések sikerülnek és összeszokott állandó csapattal veheti fel a küzdelmet a Máv-Sac tavasszal, akkor — no de ne igyunk előre az NB. II. bérére. Ez talán még buék-nak is sok volna. Vagy nem? (Ktzs)

KÖNYVISMERTETÉS

Zebegnyői Dienes Adorján pápai kamarásnak, az ismert nevű sátoraljaujhelyi írónak most jelent meg „Borsitól-Kassáig” című könyve. A könyv II. Rákóczi Ferencnek, a Nagyságos Fejedelemnek az életéről szól. A legszakavatottabb kitűnő író tollából hiteles adatokat tartalmazó könyv élvezetes olvasmány. Nemcsak a Nagyságos Fejedelem életrajzát tárja az olvasó elé, hanem korepét is ad. Különösen nagy szeretettel ír Dienes Adorján Borsitól Rákóczi Ferenc szülőfalujáról. A könyv minden sora át van itatva izzó Rákóczi szeretetével. A kitűnő regényt rajzok díszítik.

A Színházi Magazin legújabb száma szenzációs tartalommal jelent meg

Sürgősen meg kell kötni a munkaszerződéseket

A polgármesteri hivatal közli: Kormányrendelet jelent meg az 1944. évben irányadó gazdasági munkabérekéről.

A most kiadott 5.510/1943. M. E. számú rendelet értelmében a hivatalosan megállapított mezőgazdasági munkabérek a jövő évben változatlanok maradnak. Az árak legutóbb történt szabályozásakor ugyanis a munkabéreket általánosan felemelték, s az így kialakított ár és munkabérszínvonalat a kormány tartani kívánja.

A kormány azért sietett e rendelet kiadásával, hogy az irányadó munkabérendelkezést mindenki idejében megtudhassa s így a jövő évre szóló munkaszerződéseket már most akadálytalanul megkötthessék. Sietniük is kell az érdekelteknek a szerződés megkötésével, mert a szerződés határidejét most korábbra, előreláthatólag február hó 1-éig terjedő időre fogják megszabni.

Annak a mezőgazdasági munkásnak a munkahelyét, aki addig mezőgazdasági munkára önként le nem szerződik, hivatalosan fogják kijelölni. Az ilyen munkás tehát teljesen elesik attól, hogy maga válassza meg, hol kíván a jövő munkaidényben dolgozni, mert a munkára való hatósági és katonai kirendeléseknek a kormány a jövőben még fokozottabb mértékben kíván érvényt szerezni.

Buzabér és buzakötvény

Aki tagadja, hogy a magyar gazda buzaválatában is számol, azzal szemben elég hivatkozni arra a közismert tényre, hogy Magyarországon igen sok földbirtokot nem készpénzért, hanem buzáért adnak haszonbérbe. A bérbeadó nem meghatározott pénzösszeget, hanem holdanként megállapított búzát, vagy ennek mindenkor piaci árát kapja haszonbéréként.

Ma minden bérbeadó igyekszik tökéletesen gyűjteni a háboru utánra az átmenetgazdálkodás idejére. Mert akár maga is gazdálkodik, akár egyéb foglalkozást űz, a háboru után sok kiadása lesz, hogy beszeresse azokat az elsőrendű szükségleti cikkeket, amelyeket ma nem tud beszerezni. A bérbeadó tehát tartalékolja a ma kapott haszonbérének azt a százalékát, amelyet rendszerint beszerzésekre, pótlásokra, tatarozásra szokott fordítani.

Az a bérbeadó, aki buzakötvényben tartalékol az átmeneti időre, feltétlenül jól jár és helyesen cselekszik. A ma

buzakötvénybe fektetett 40 pengős buzavérték ugyanis egészen bizonyosan legalább 40 pengő marad, tehát értéktálló is. Még ha nem tartalékol, hanem úgy gondolkodik, hogy az átmeneti időben majd a haszonbért teljes összegben fogja beszerzésekre, pótlásokra fordítani, megtörténhet, hogy — esvén a buza ára — csak fele összeg fog e célra rendelkezésre állani, mint amennyit ma tudna ugyanezért a buzabérért kötvénybe fektetni.

Ezért igyekszik ma mindenki buzakötvénybe fektetni az átmeneti idő alatt felhasználásra szánt pénzét. Legyen bár valaki gazda, iparos, kereskedő, vagy lateiner, a buzakötvény mindenki kezében azt jelenti, hogy annyi negyvenpengős buzavértékkel rendelkezik a jövőben, ahány mázsaértéki buzakötvény tulajdonosa.

És ebbe a kötvénybe fektetve negyven pengő lesz a buzavérték akkor is, ha a tőzsdén majd csak 30, vagy 20 pengővel jegyzik a minőségi búzát.

ad. 9235/1943. sz. Sátoraljaujhely megyei város polgármestere.

Pályázati hirdetés.

Sátoraljaujhely megyei város hivatásos tűzoltóságának létszámában megüresedett 2 tűzoltói állásra pályázatot hirdetek.

A kinevezett tűzoltó az alkalmazás első évében ideiglenes próbaszolgálatot teljesít és a próbaszolgálat ideje alatt kisegítő szolgáló javadalmazásban részesül. A próbaszolgálat alatt alkalmazásnak talált tűzoltót a tűzoltóparancsnok javaslata alapján II. oszt. altiszté minősítem át. A tűzoltói állásra csak a 21. életévüket betöltött, de 30. életévüket még meg nem haladott olyan egyének pályázhatnak, akik katonai szolgálatot teljesítettek.

A meghirdetett tűzoltói állás igazolványos altisztek, illetve az 1938. évi IV. t. c. 6. §. 4. pontja értelmében vitézek, vagy tűzharcosok részére fenntartott állás, de ha az előirt kellekekkel rendelkező ilyen pályázó nem lesz, akkor az állást más alkalmas pályázóval fogom betölteni.

Az állás betöltője a törvényszerű várakozási idő eltelte után nyer nyugdíjogosultságot.

A sajátkezűleg irt kérvényhez a következő okmányokat kell eredetben, vagy hivatalos másolatban csatolni:

1. Születési, esetleg házassági anyakönyvi kivonatot.
2. Egészségi állapotot igazoló ujkéletű orvosi bizonyítványt,
3. Iskolai végzettséget igazoló bizonyítványt,
4. Magyar honosságot, vagy községi illetőséget igazoló okmányt,
5. Eddigi foglalkozást és családi állapotot igazoló helyhatósági bizonyítványt.
6. Erkölcsei életet és nemzethűséget igazoló ujkéletű igazolványt.
7. Igazolványosok, vitézek, tűzharcosok törvényszerű igényjogosultságáról szóló igazolványt.
8. Katonai okmányokat.
9. Iparos foglalkozású pályázók (gépkocsivezetők) iparuk gyakorlatát igazoló okmányt, illetve segédlevelet.
10. Az 1939. évi IV. t. c. (zsidótörvény) hatálya alól való mentességet igazoló okmányokat.

Az állás betöltésénél egyenlő feltételek fennforgása esetén előnyben részesül elsősorban az, aki már megfelelő műszaki, tűzoltói, vagy légvédelmi kiképzésben részesült, továbbá az, aki gépkocsivezetésben jártassággal bír.

Az állást elnyerni óhajtok kérvényüket Sátoraljaujhely megyei város polgármesteréhez címezve, a város iktatóhivatalában legkésőbb folyó évi február hó 15-én déli 12 óráig nyújtják be. Sátoraljaujhely, 1944. évi január hó 10-én.

Dr. Váró Indár s. k. polgármester.

MOZI

Szombaton, január hó 29-én: Feltékenység (Magyar.)
 Vasárnap, január hó 30-án: Feltékenység (Magyar.)
 Hétfőn, január hó 31-én: Feltékenység (Magyar.)
 Kedden, február 1-én: Akkor. (Német.)
 Szerdán, február 2-án: Akkor. (Német.)
 Csütörtökön, február 3-án: Szalon kalozok (Olasz.)
 Pénteken, február hó 4-én: Zöldkereszt Tarka Est.
 Szombaton, február 5-én: Megálmodtalak (Magyar.)
 Vasárnap, február 6-án: Megálmodtalak (Magyar.)
 Hétfőn, február hó 7-én: Megálmodtalak (Magyar.)

Az előadások vasárnap és ünneppalapon délután háromnegyed 3, háromnegyed 5 és este 7 órakor, hétköznapokon délután háromnegyed 5 és este 7 órakor kezdődnek.

Akkor. Németnyelvű szenzációs film-dráma. Zarah Neelyvel nagysikerű, páratlan érdekes bűnügyi filmje. Az óriási sikerű pesti bemutatókkal majdnem egy időben bemutatott film egy izgalmas, gazdag asszonyorsot mutat be. A meglepetések filmje! Kísérőfilm: Európa hiradó.

Szalonkalozok. Olasznyelvű bűnügyi film-dráma. Rendkívül izgalmas film egy ellopott gyémánt körül, melynek sorát a nyomozás mesterei végül is felderítik. Kísérőfilmek: Az élet szimfóniája és a Havasok postása.

Megálmodtalak. Magyar nyelvű film-vígjáték. Főszereplők: Muráti Lili, Biliczai Tivadar, Pálóczy László, Kiss Mannyi, Mihályi Ernő, Ladomérszky Margit és Romvári Gertrud. Elragadóan kedves és szellemes film, mely egy babonás színeszőn rossz álmából indul ki és fejlődik a legvidámabb vígjátékká. Kísérőfilmek: Magyar és Ufa világhiradó.

Elfogadnék magányos idősebb nőt vagy férfit

teljes ellátásra.

Cím a kiadóhivatalban.

A sátoraljaujhelyi kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóságától.

Tk. 3770/1943. szám.

Árverési hirdetmény-kivonat.

Kir. Kincstár végrehajtónak Einspruch Jakab és társai végrehajtást szenvedő ellen indított végrehajtási ügyében telekkönyvi hatóság a végrehajtási árverést 2078 ar. pengő 91. fillér tökéletvétel és járuléki behajtása végett,

a Sátoraljaujhely városban fekvő és a sátoraljaujhelyi 2300. számú telekkönyvi betétben A + 1. sorszám alatt felvett 1220. hrszám alatt felvett B 3, 5, 6, 8, 9-11 sorszám szerint Schnell Lajosné Einspruch Teréz, Einspruch Jakab, Einspruch Jakabné, Klein Helén nevének álló házra udvarra 733 B, szám alatt 4000 pengő azaz Négyezer pengő becsértékben mint ezennel megállapított kikiáltási árban C 45. sorszám szerint özv. Einspruch Wolfné Kohán Juliánna javára bekebelezett életfogytig tartó haszonélvezeti jog sérelme nélkül,

a sátoraljaujhelyi 3306 számú telekkönyvi betétben A + 1. sorszám s 1214/2 hrszám alatt B, 5, 6, 8-11. sorszám szerint Einspruch Jakab Einspruch Jakabné Klein Helén, Schnell Lajosné Einspruch Teréz nevének álló szántóra a belsőségben 72 pengő azaz Hetvenkét pengő becsértékben mint ezennel megállapított kikiáltási árban a C 82 sorszám szerint özv. Einspruch Wolfné sz. Kohán Juliánna javára bekebelezett életfogytig tartó haszonélvezeti jog sérelme nélkül elrendelte.

A telekkönyvi hatóság az árverésnek a telekkönyvi hatóság hivatalos helyiségében Kazinczy utca 35. fsz. 7. ajtó megtartására 1944. évi február hó 28. napjának 11 órájára üzi ki.

Az árverési feltételek a következők: Az árverés alá eső ingatlan jóságtestenkint a kikiáltási ár felénél, illetve kétharmadánál alacsonyabb áron eladni nem lehet. (1908: XLI. tc. 26. §.)

Bánatpénz a kikiáltási ár 10%-a, melyet a magasabb ígért ugyanannyi %-ára kell kiegészíteni.

Sátoraljaujhely, 1943. június 17.
 Dr. Kulcsár sk. kir. járásbíró.

A kiadmány hitelesítő:
 Gyulay Géza
 íróasztalán.